

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę.

Sprawdź, czy kod na naklejce to

M-700.

Jeżeli tak – przyklej naklejkę.

Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

EGZAMIN MATURALNY Z FIZYKI

POZIOM ROZSZERZONY

ARKUSZ POKAZOWY

TERMIN: **4 marca 2022 r.**

CZAS PRACY: **do 210 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **60**

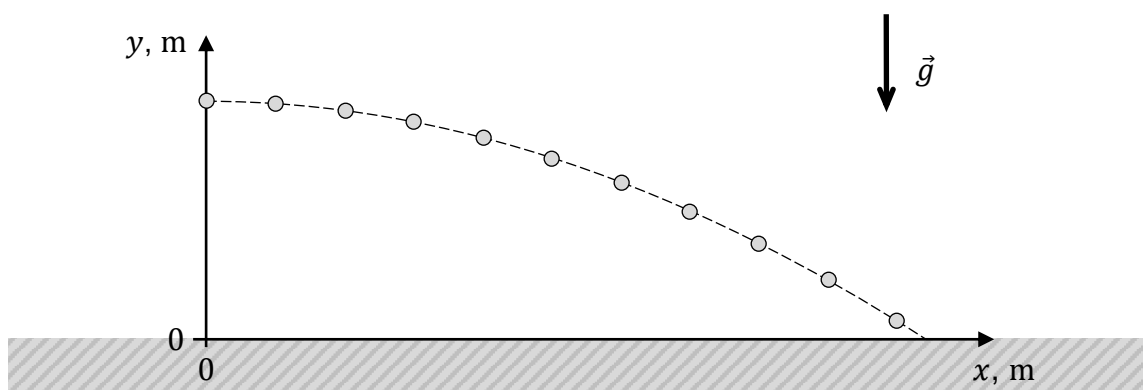
Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 28 stron (zadania 1–12). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Rozwiązania i odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
3. W rozwiązaniach zadań rachunkowych przedstaw tok rozumowania prowadzący do ostatecznego wyniku oraz pamiętaj o jednostkach.
4. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
7. Możesz korzystać z *Wybranych wzorów i stałych fizykochemicznych na egzamin maturalny z biologii, chemii i fizyki*.
8. Symbol zamieszczony w nagłówku zadania zwraca uwagę na to, że do rozwiązania zadania będzie niezbędne użycie kalkulatora pozwalającego obliczać wartości logarytmów, funkcji trygonometrycznych oraz funkcji wykładniczych.
9. Symbol zamieszczony w nagłówku zadania zwraca uwagę na to, że do rozwiązania zadania będzie pomocne lub niezbędne użycie linijki.
10. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
11. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

MFAP-R0-**700**-2203

Zadanie 1.

Uczniowie rzucili małą metalową kulkę z niewielkiej wysokości nad podłogą. Prędkość $\vec{v}_0$ kulki w chwili początkowej ($t_0 = 0$) miała kierunek poziomy. Gdy kulka poruszała się, uczniowie wykonali serię zdjęć kulki w takich samych odstępach czasu. Na zdjęciu przedstawiającym położenia kulki uczniowie dorysowali układ współrzędnych (x, y) oraz tor ruchu kulki (zobacz rysunek poniżej).

Następnie uczniowie wyznaczyli równanie toru ruchu kulki. Przyjęli, że torem ruchu jest fragment paraboli. W równaniu toru współczynniki liczbowe wyrażono w podstawowych jednostkach układu SI:

$$y = 2 - \frac{1}{18}x^2$$

W zadaniach 1.1.–1.2. pomiń opór powietrza. Przyjmij do obliczeń wartość przyspieszenia ziemskiego $g = 9,81 \text{ m/s}^2$.

Zadanie 1.1. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz dobrą odpowiedź.

Czas lotu kulki od chwili t_0 do chwili uderzenia o podłogę wynosi w zaokrągleniu

A. $t \approx 0,24 \text{ s}$

B. $t \approx 0,64 \text{ s}$

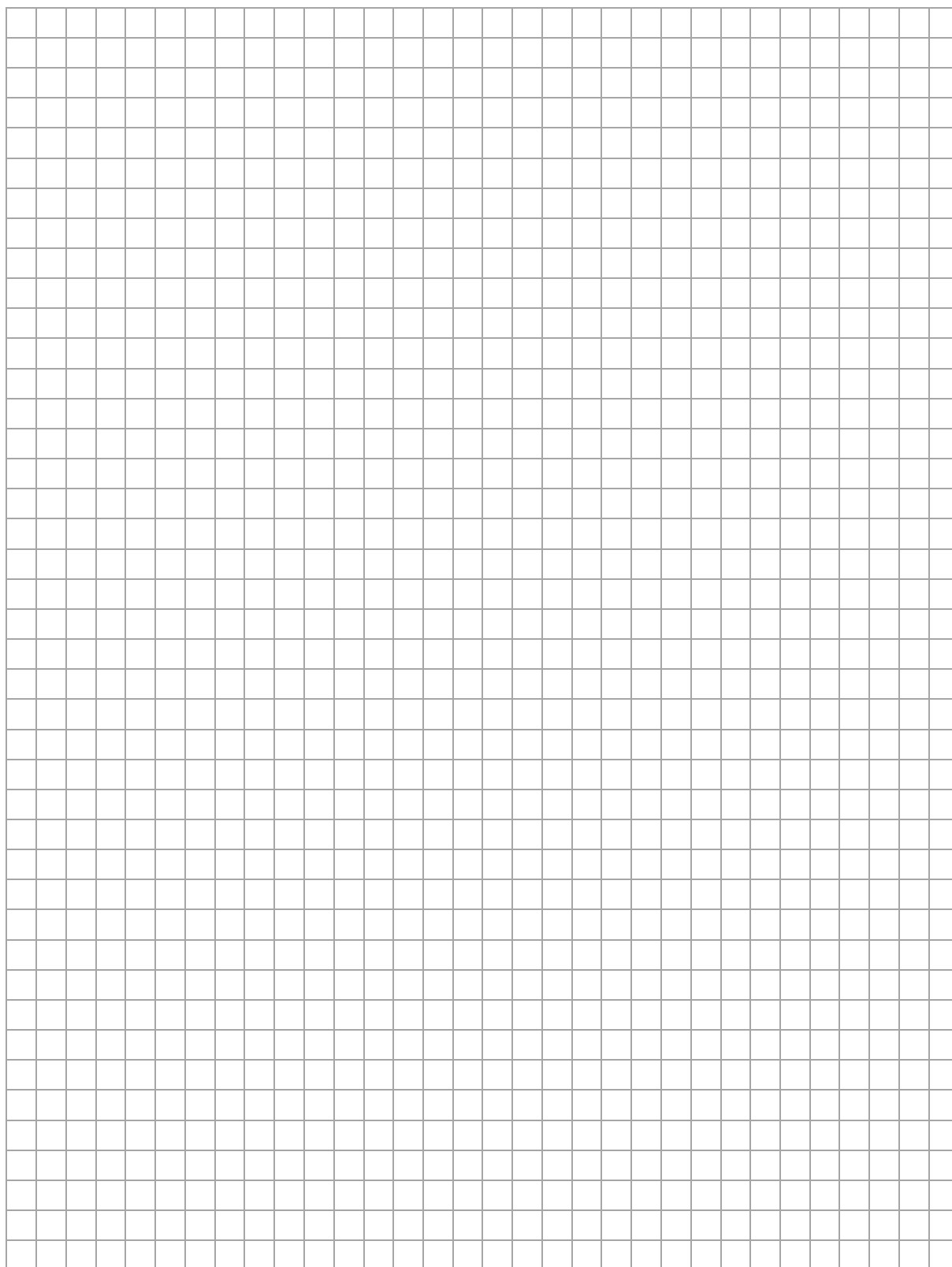
C. $t \approx 1,11 \text{ s}$

D. $t \approx 1,41 \text{ s}$

Brudnopis																				

Zadanie 1.2. (0–3)

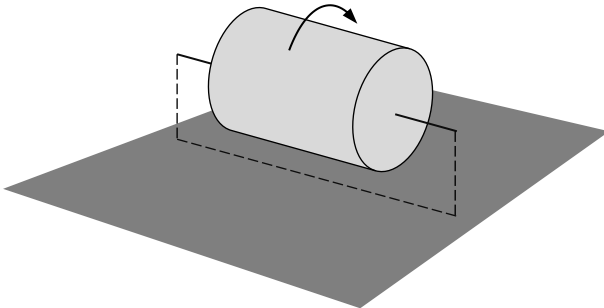
Oblicz v_0 – wartość prędkości początkowej tej kulki. Zapisz obliczenia.

A large grid of graph paper, consisting of 20 columns and 30 rows of small squares, intended for the student to write their calculations.

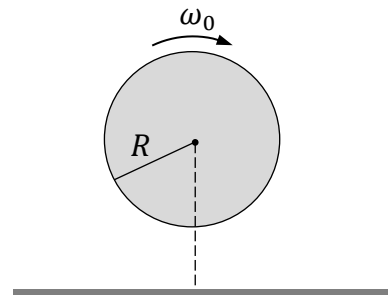
Zadanie 2.

Jednorodny walec o masie m i promieniu R obraca się z prędkością kątową ω_0 względem swojej osi symetrii. Obracający się walec jest utrzymywany poziomo w ten sposób, że nie dotyka podłoża (zobacz rysunki 1. i 2.). Moment bezwładności walca względem jego osi symetrii jest równy $I = \frac{1}{2}mR^2$.

Rysunek 1.

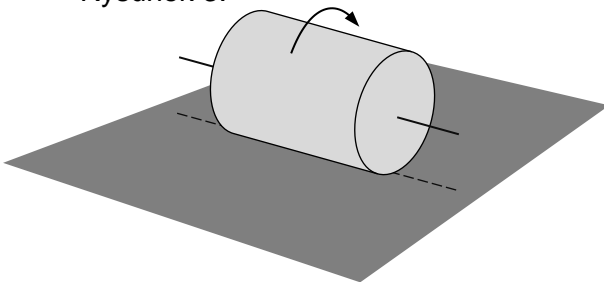

Rysunek 2. (widok z boku)

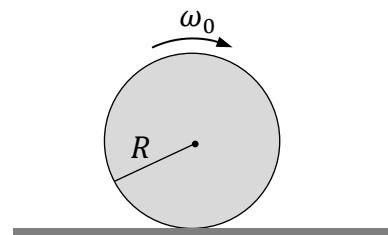

W pewnej chwili $t_0 = 0$ obracający się walec położono na twardym, poziomym podłożu (zobacz rysunki 3. i 4.). Prędkość ruchu postępowego walca w chwili t_0 była równa zero. Od tego momentu – na skutek ruchu obrotowego – walec toczył się przez pewien czas z poślizgiem.

Rysunek 3.

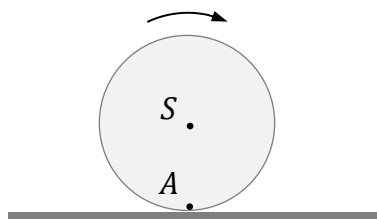
Rysunek 4. (widok z boku)

Uwzględnij tarcie kinetyczne (poślizgowe), ale pomiń inne opory ruchu. Przyjmij, że siła tarcia działająca na walec ma stałą wartość.

Zadanie 2.1. (0–1)

Na rysunku poniżej zaznaczono kierunek obrotu walca, gdy walec już toczy się z poślizgiem po poziomym podłożu. Środek masy walca oznaczono jako S , a punkt na walcu, przy styku z podłożem, oznaczono jako A .

Narysuj wektor siły tarcia kinetycznego $\vec{T}$ przyłożony w punkcie A . Uwzględnij prawidłowy kierunek i zwrot tego wektora.

Zadanie 2.2. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedź A, B albo C oraz odpowiedź 1., 2. albo 3.

Do momentu, gdy poślizg walca zakończył się, walec poruszał się ruchem postępowym

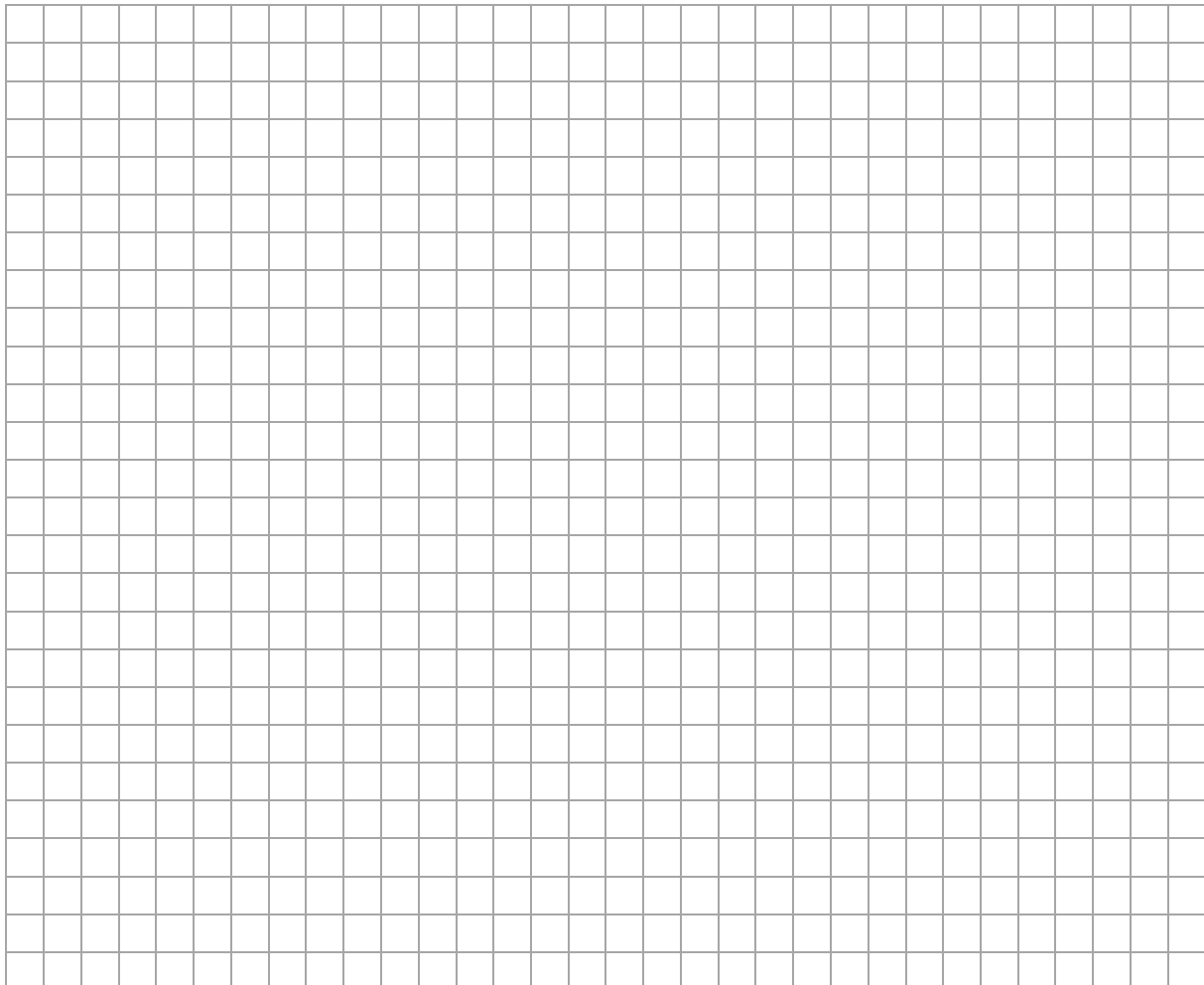
A.	jednostajnym,	a prędkość kątowna ruchu obrotowego walca	1.	była stała.
B.	przyśpieszonym,		2.	zwiększała się.
C.	opóźnionym,		3.	zmniejszała się.

Zadanie 2.3. (0–4)

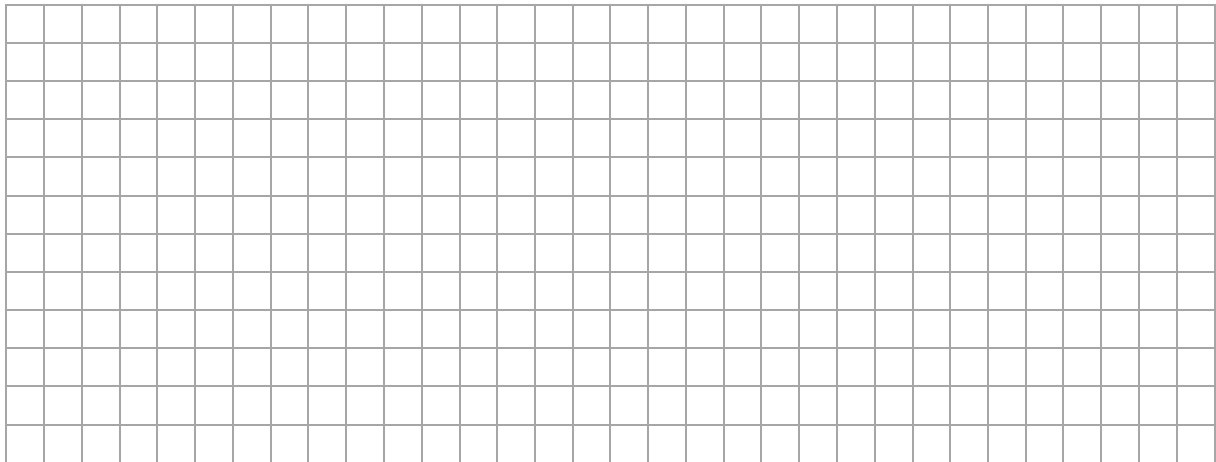
W chwili t_1 , gdy poślizg walca zakończył się, środek walca osiągnął prędkość liniową o wartości v_1 i prędkość kątową o wartości ω_1 .

Oblicz wartość liczbową ilorazu prędkości kątowych $\frac{\omega_1}{\omega_0}$. Zapisz obliczenia.

Wskazówka: Podczas poślizgu $a \neq \epsilon R$, gdzie a jest wartością przyśpieszenia liniowego walca, ϵ jest wartością przyśpieszenia kątowego walca.

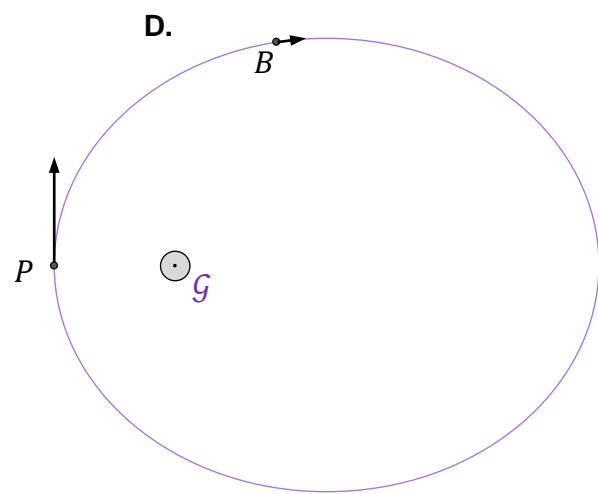
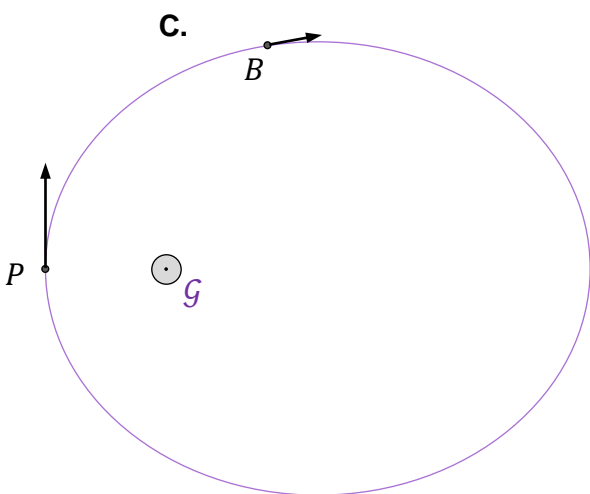
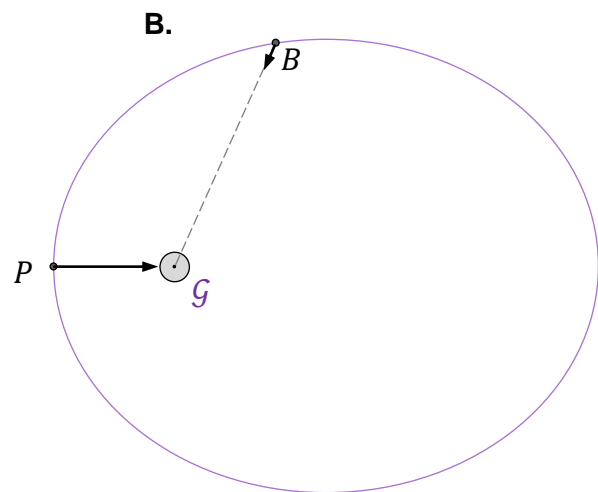
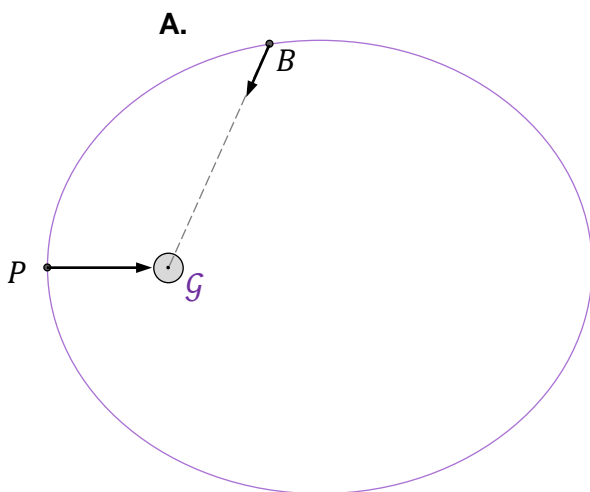

Zadanie 3.2. (0–1)

Na którym rysunku (A–D) prawidłowo narysowano wektory sił grawitacji działających na ciało $\mathcal{N}$ w punkcie P i w punkcie B ? Zaznacz dobrą odpowiedź.

Uwaga! Długości wektorów sił odpowiadają ich wartościom wyrażonym w umownych jednostkach.

Zadanie 3.3. (0–3)

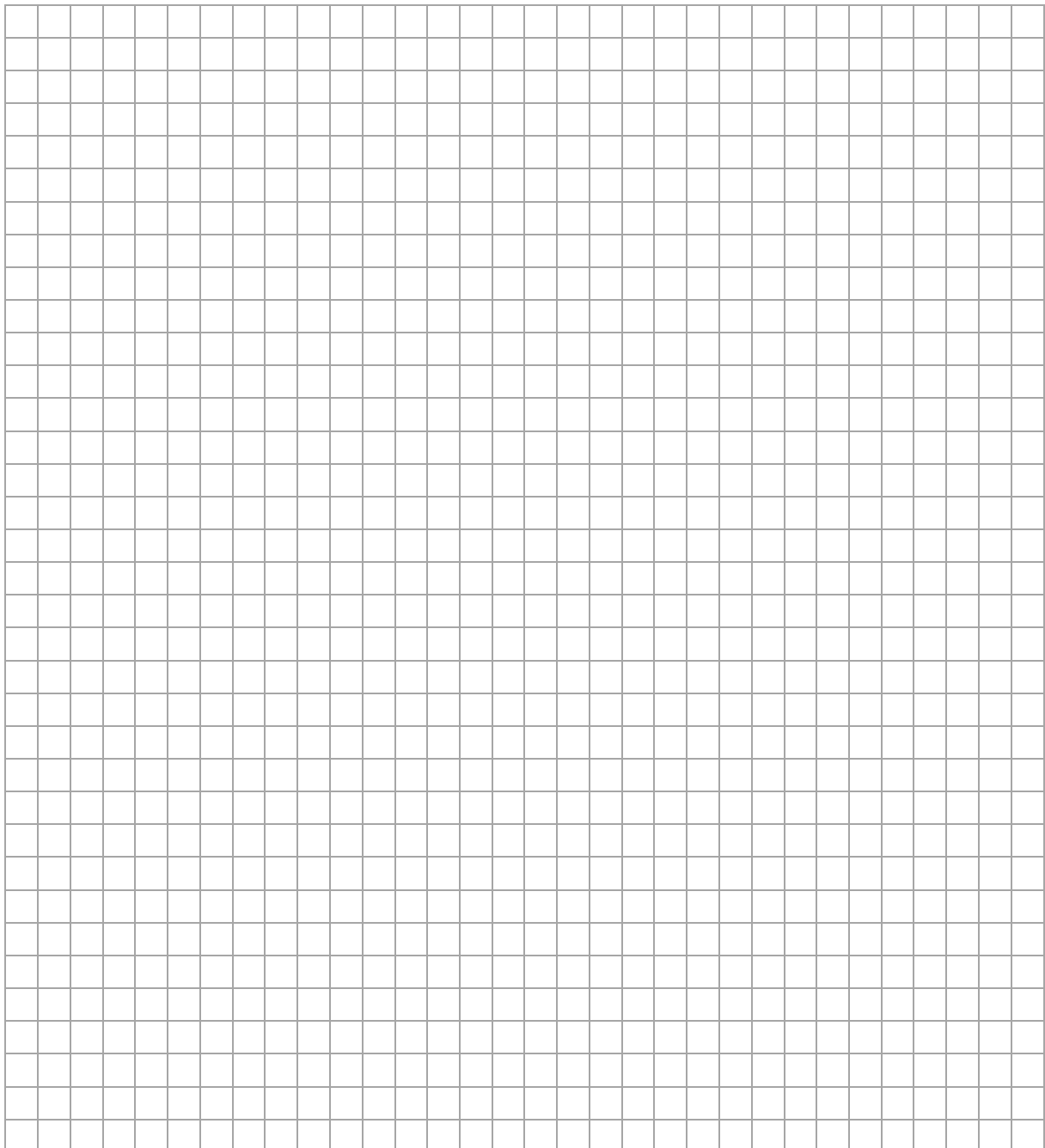
Masa gwiazdy $\mathcal{G}$ wynosi $M_{\mathcal{G}} = 2M_{\odot}$, gdzie $M_{\odot}$ jest masą Słońca.

Oblicz okres obiegu ciała $\mathcal{N}$ dookoła gwiazdy $\mathcal{G}$. Wynik podaj w latach ziemskich. Zapisz obliczenia.

Wskazówki: (1) Okres obiegu ciała po orbicie eliptycznej o półosi wielkiej a jest równy okresowi obiegu (dookoła tej samej masy) ciała po orbicie kołowej o promieniu $r = a$.

(2) Możesz wykorzystać parametry ruchu orbitalnego Ziemi (Z) dookoła Słońca. Przyjmij, że ta orbita jest kołowa, a jej promień i okres obiegu wynoszą:

$$a_Z = 1 \text{ au} \text{ oraz } T_Z = 1 \text{ rok.}$$

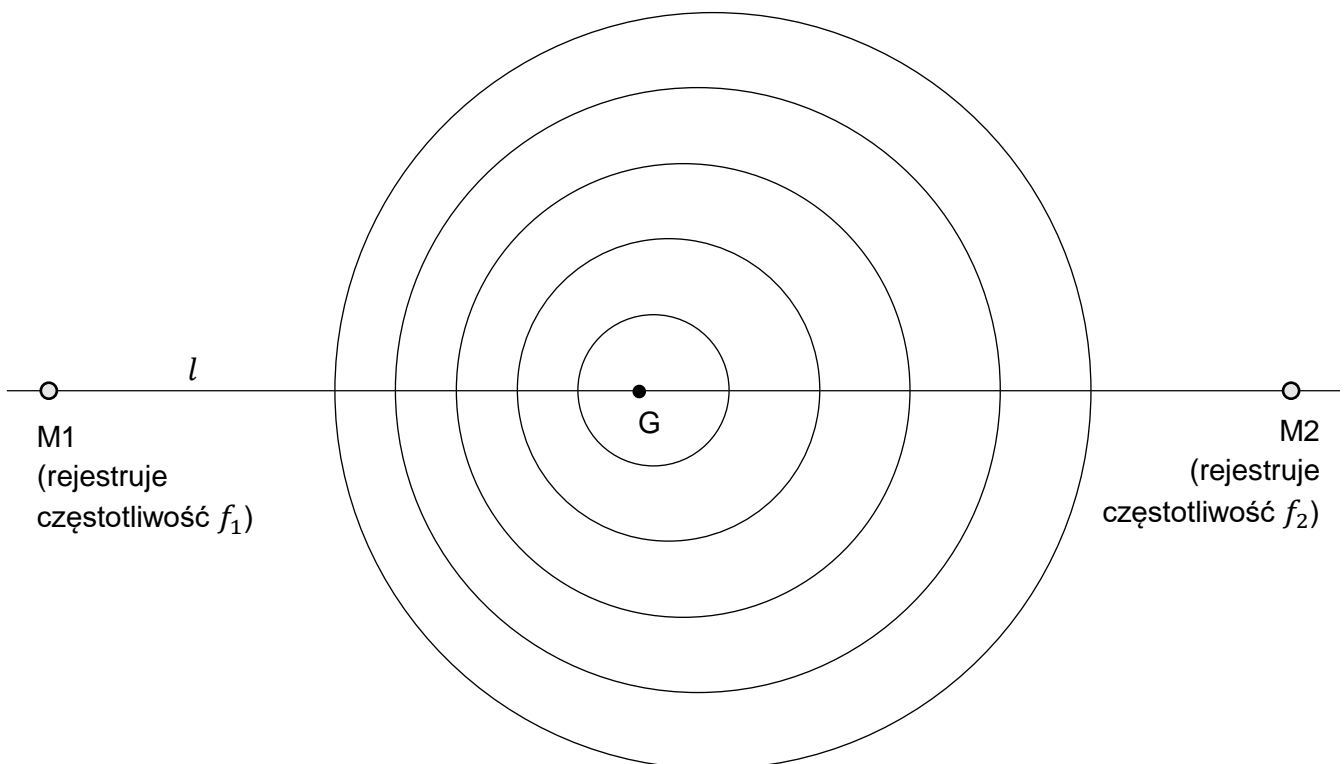

Zadanie 4.

Głośnik G poruszał się z prędkością o stałej wartości v po prostoliniowym torze l pomiędzy nieruchomymi mikrofonami M1 i M2 (zobacz rysunek 1.). Podczas tego ruchu głośnik wysyłał dźwięk o stałej częstotliwości f_0 – tzn. membrana głośnika drgała z częstotliwością f_0 . Mikrofony M1 i M2 rejestrowały w tym czasie częstotliwości f_1 oraz f_2 dźwięku wysyłanego przez głośnik G.

Na rysunku 1. przedstawiono fragment chwilowego obrazu powierzchni falowych tego dźwięku w powietrzu w układzie odniesienia związanym z ziemią.

Rysunek 1.

Zadanie 4.1. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedź A albo B oraz odpowiedź 1., 2. albo 3.

W sytuacji przedstawionej na rysunku 1. głośnik G porusza się w stronę

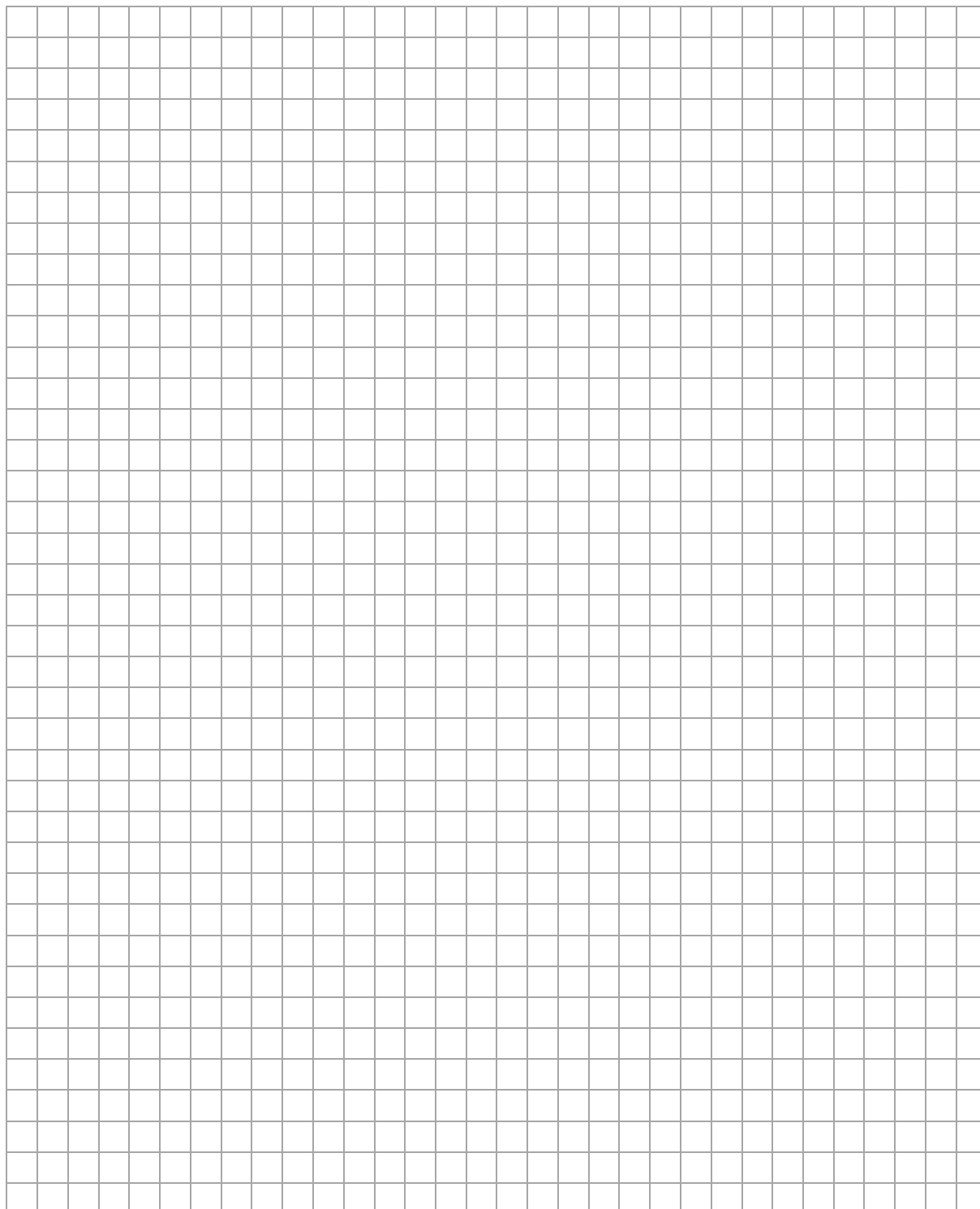
A.	mikrofonu M1,	a częstotliwości dźwięku rejestrowane przez oba mikrofony spełniają relację	1.	$f_1 > f_2$
	B.		mikrofonu M2,	2.
				3.

Zadanie 4.2. (0–4)

Prędkość dźwięku w powietrzu ma wartość $v_d = 340$ m/s.

Oblicz prędkość głośnika G w sytuacji przedstawionej na rysunku 1. Zapisz obliczenia.

Uwaga! Niektóre dane liczbowe są zawarte w proporcjach odległości na rysunku, dlatego wykonaj odpowiednie pomiary linijką – z dokładnością do 1 mm.

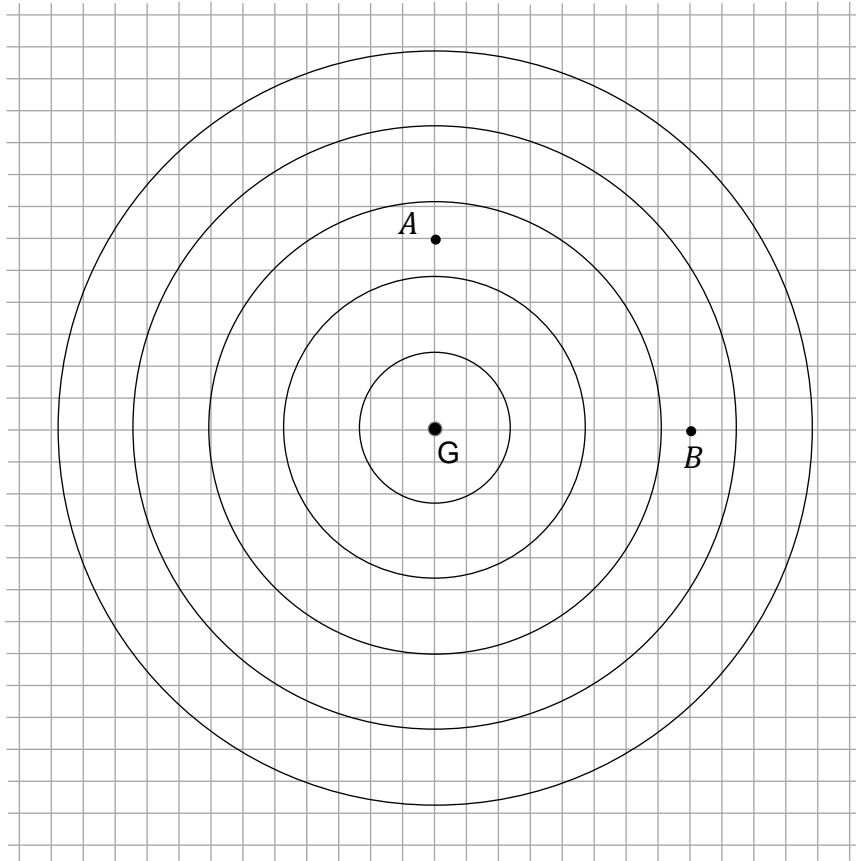

Zadanie 4.3. (0–1)

W pewnej chwili głośnik G zatrzymał się i wciąż wysyłał (emitował) dźwięk o stałej częstotliwości f_0 – tak samo we wszystkich kierunkach. Na rysunku 2. przedstawiono fragment chwilowego obrazu powierzchni falowych tego dźwięku w powietrzu w sytuacji, gdy głośnik jest nieruchomy. Długość boku kratki odpowiada umownej jednostce odległości.

Pomiń efekty związane z odbiciem dźwięku od przeszkód w otoczeniu.

Rysunek 2.

Dokończ zdanie. Zaznacz dobrą odpowiedź.

Iloraz natężenia dźwięku z głośnika w punkcie A i w punkcie B jest równy

A. $\frac{I_A}{I_B} = \frac{3}{4}$

B. $\frac{I_A}{I_B} = \frac{4}{3}$

C. $\frac{I_A}{I_B} = \frac{9}{16}$

D. $\frac{I_A}{I_B} = \frac{16}{9}$

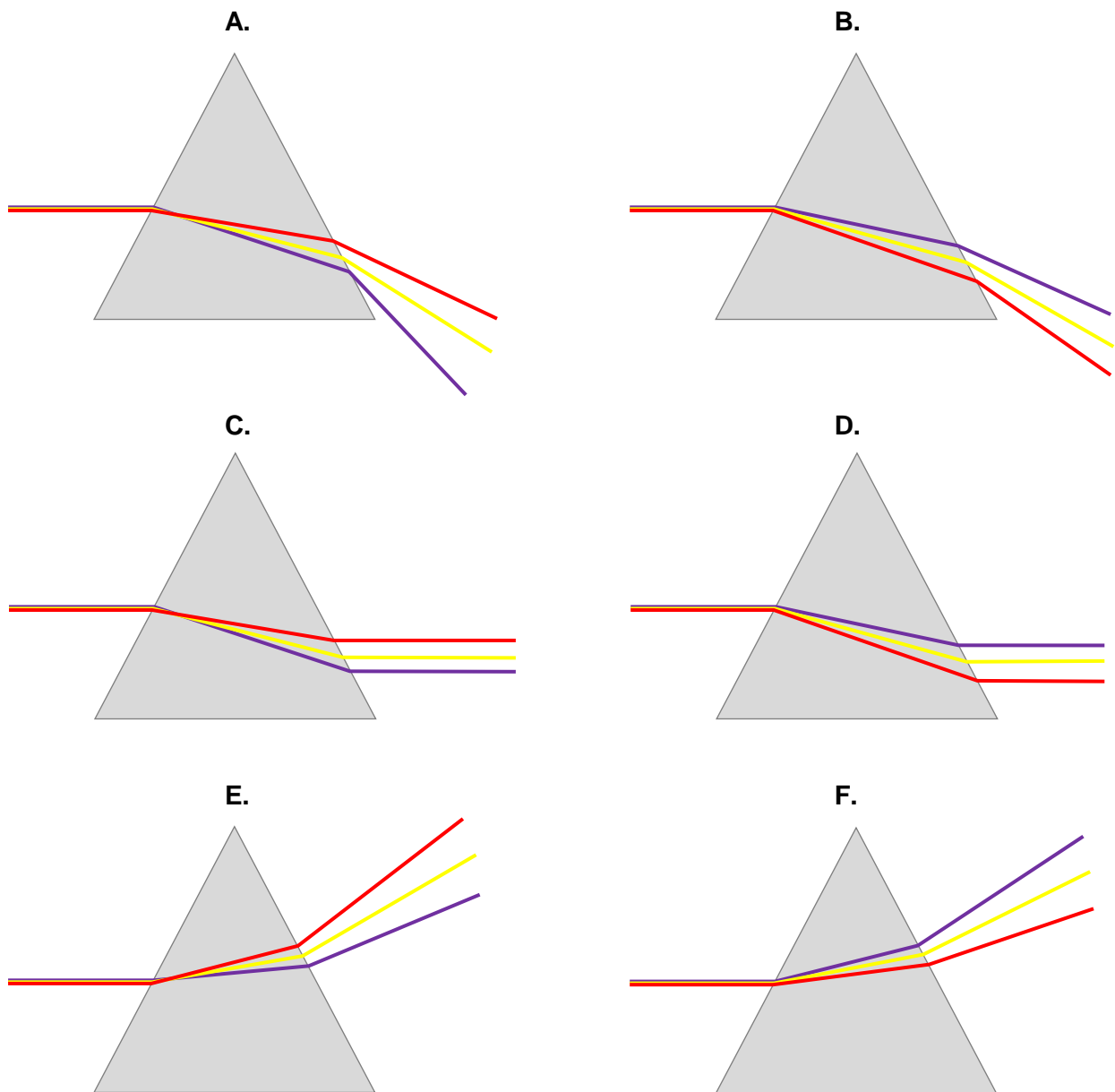
Zadanie 5.

Promień światła białego po przejściu przez pryzmat załamuje się i rozszczepia.

Zadanie 5.1. (0–1)

Równoległa wiązka mieszaniny światła czerwonego, żółtego i fioletowego, biegnąca w powietrzu, pada na szklany pryzmat. Prędkość światła czerwonego w szkle ma większą wartość od prędkości światła żółtego w szkle, a prędkość światła żółtego w szkle ma większą wartość od prędkości światła fioletowego w szkle.

Na którym rysunku prawidłowo przedstawiono przejście promieni światła czerwonego, żółtego i fioletowego przez pryzmat? Zaznacz dobrą odpowiedź.

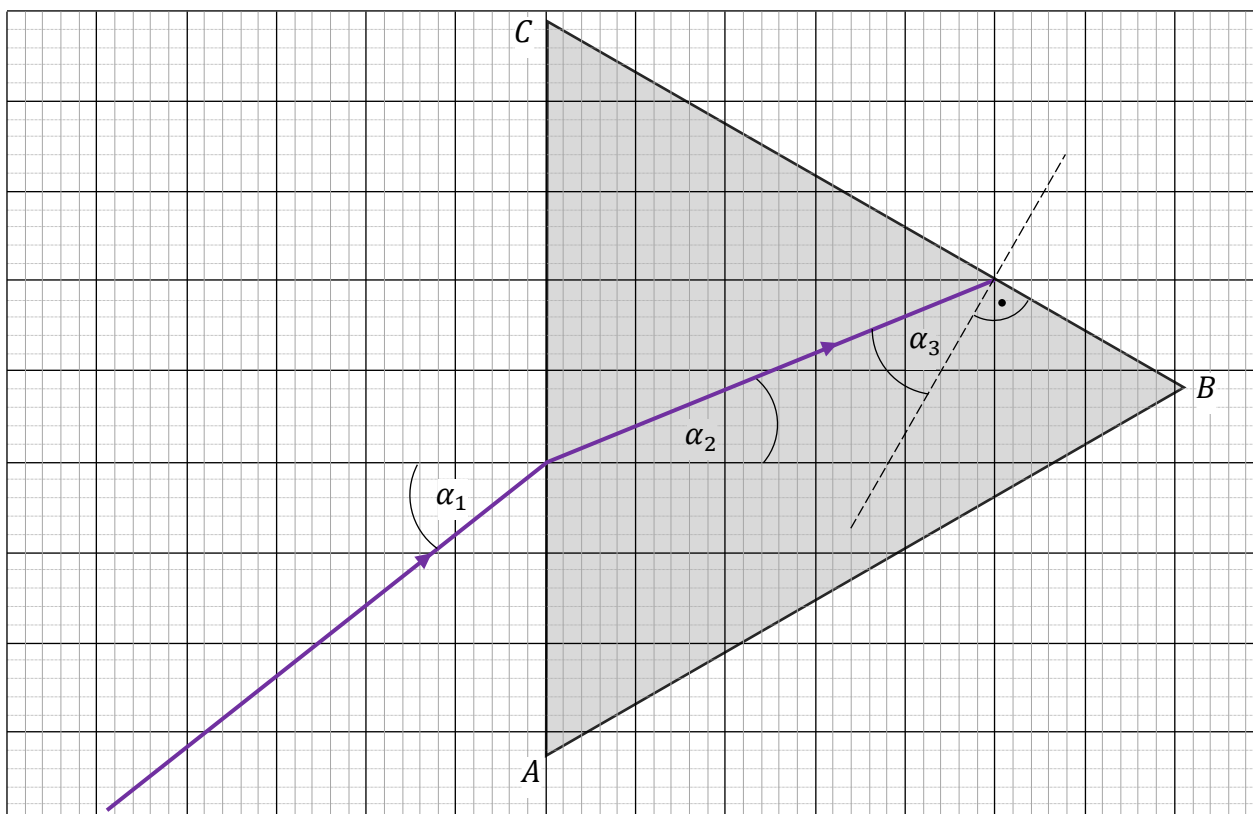

Zadanie 5.2. (0–4)

Promień światła jednobarwnego pada z powietrza na pryzmat o przekroju w kształcie trójkąta równobocznego ABC (zobacz rysunek poniżej). Po przejściu przez powierzchnię AC promień światła załamuje się w pryzmacie pada na powierzchnię BC .

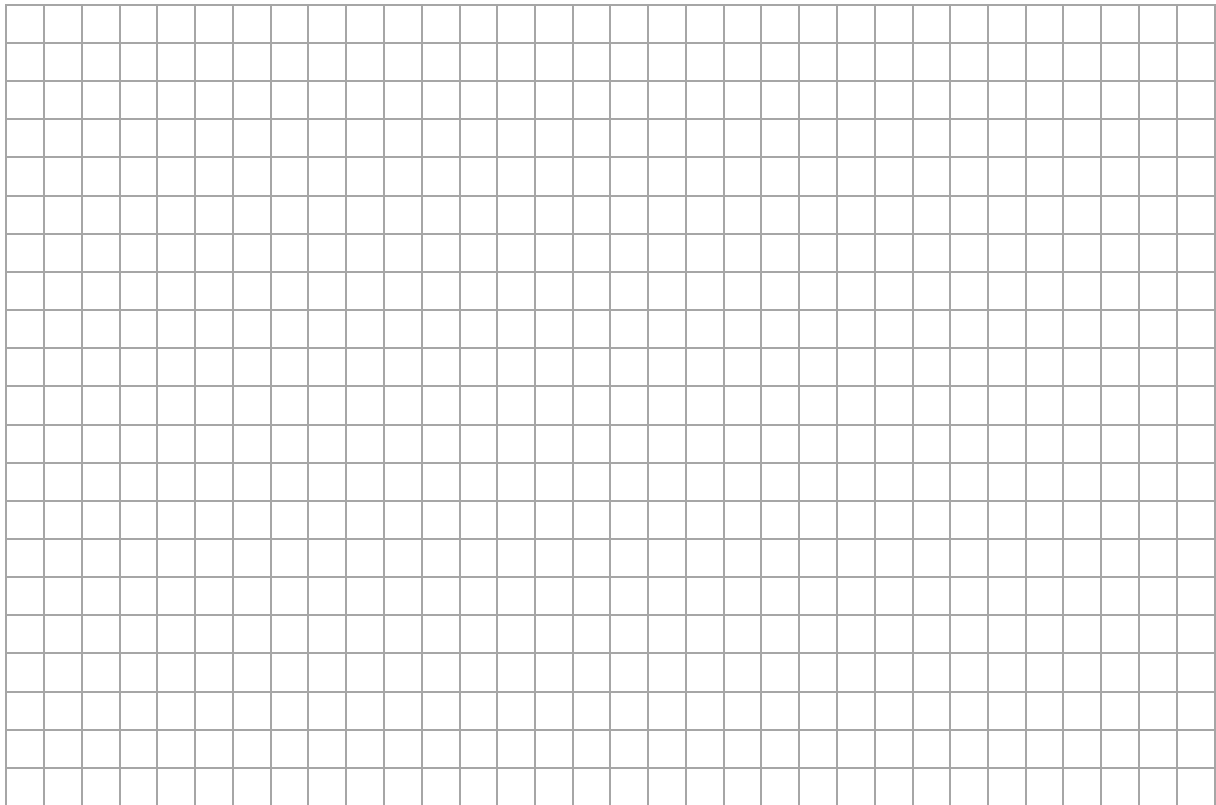
Na rysunku zaznaczono kąt padania (α_1) promienia na powierzchnię AC , kąt załamania (α_2) promienia na powierzchni AC oraz kąt padania (α_3) promienia na powierzchnię BC . Promień odbity od powierzchni AC pominięto.

Rysunek

Pomyśl i zapisz, czy promień światła wyjdzie przez powierzchnię BC z pryzmatu na zewnątrz, czy nastąpi całkowite wewnętrzne odbicie promienia od tej powierzchni? Uzasadnij odpowiedź – powołaj się na odpowiednie prawa lub zależności fizyczne i wykonaj niezbędne obliczenia.

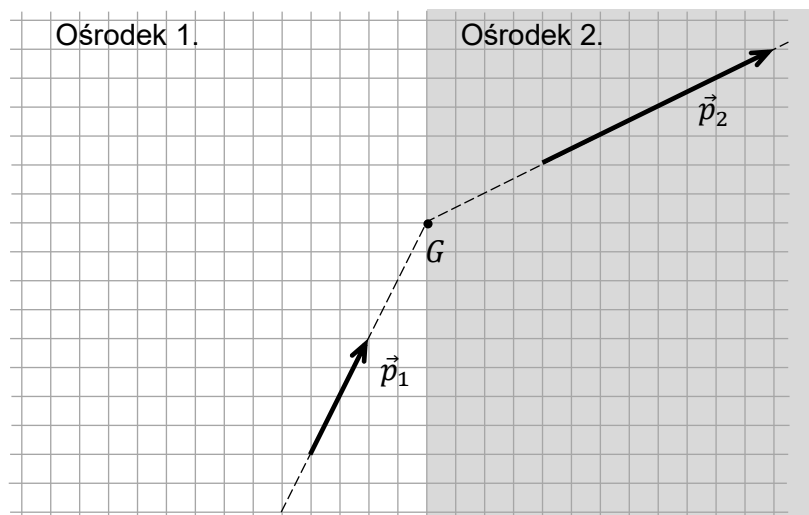
Grid area for student response.

Zadanie 5.3. (0–2)

Na rysunku przedstawiono przejście impulsu światła monochromatycznego przez granicę ośrodków 1. i 2. Pęd impulsu światła (zgodnie z korpuskularną teorią światła) w ośrodku 1. oznaczono jako $\vec{p}_1$, a w ośrodku 2. oznaczono jako $\vec{p}_2$. Punkt G leży w ośrodku 2. – na granicy obu ośrodków.

Rysunek

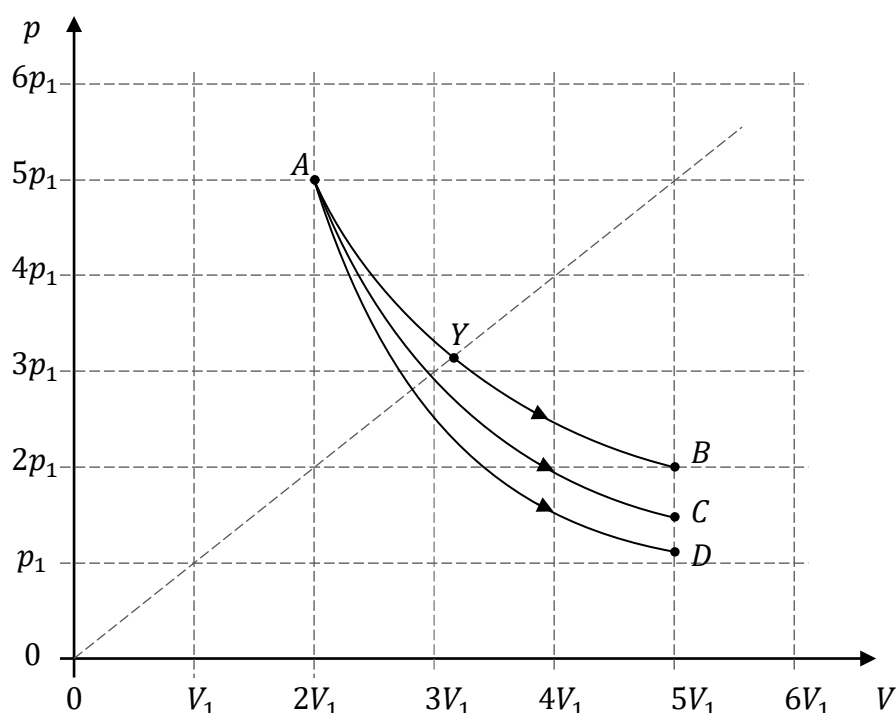

Na rysunku powyżej wyznacz konstrukcyjnie i narysuj wektor siły, z jaką impuls światła działa na materię ośrodka 2. w punkcie G . Podpisz tę siłę jako $\vec{F}_{sw}$. Uwzględnij prawidłowy kierunek i zwrot tej siły (długość wektora siły na rysunku będzie umowna).

Zadanie 6.

Gaz doskonały o ustalonej masie poddano przemianie izotermicznej ze stanu początkowego A do stanu B . Następnie gaz doprowadzono z powrotem do stanu A . Potem gaz poddano przemianie adiabatycznej ze stanu A do stanu D . Następnie gaz znowu doprowadzono do stanu A . W ostatniej części doświadczenia gaz poddano pewnej przemianie ze stanu A do stanu C . W przemianie $A \rightarrow C$ gaz osiągał ciśnienia niższe niż w przemianie izotermicznej i jednocześnie wyższe niż w przemianie adiabatycznej.

Na poniższym diagramie przedstawiono wykresy zależności ciśnienia p od objętości V gazu w trzech opisanych przemianach.

Zadanie 6.1. (0–2)

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	W przemianie $A \rightarrow B$ gaz nie pobiera ciepła z otoczenia.	P	F
2.	W przemianie $A \rightarrow D$ nie zmienia się energia wewnętrzna gazu.	P	F
3.	Siła parcia gazu wykonuje największą pracę w przemianie $A \rightarrow B$.	P	F

Zadanie 6.2. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedź A, B albo C i jej uzasadnienie 1., 2. albo 3.

Temperatura gazu w przemianie $A \rightarrow C$

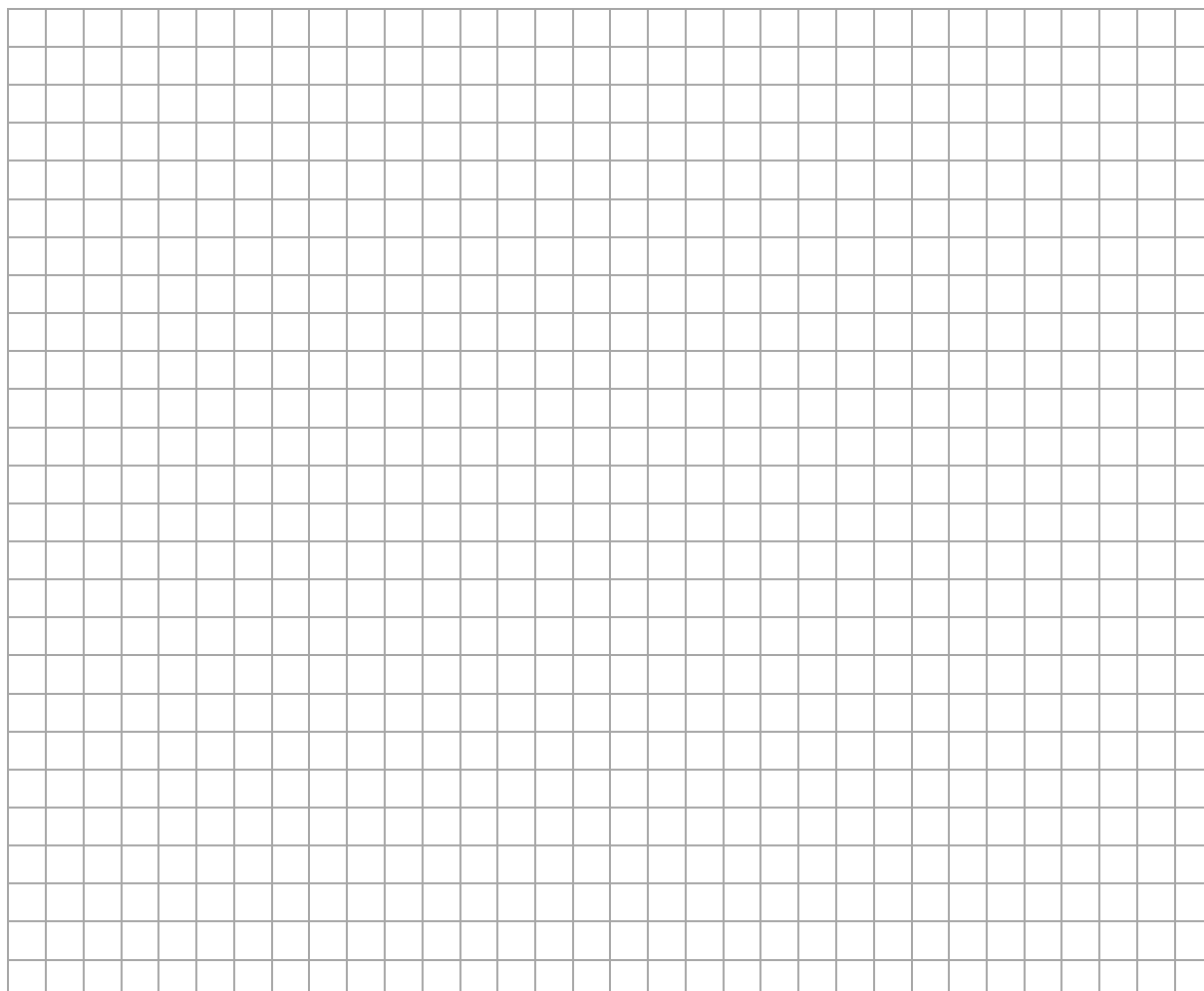
A.	rośnie,	ponieważ w przemianie $A \rightarrow C$ wraz ze wzrostem V	1.	nie zmienia się liczba moli gazu.
B.	pozostaje stała,		2.	maleje iloczyn pV .
C.	maleje,		3.	rośnie iloraz $\frac{V}{p}$.

Zadanie 6.3. (0–3)

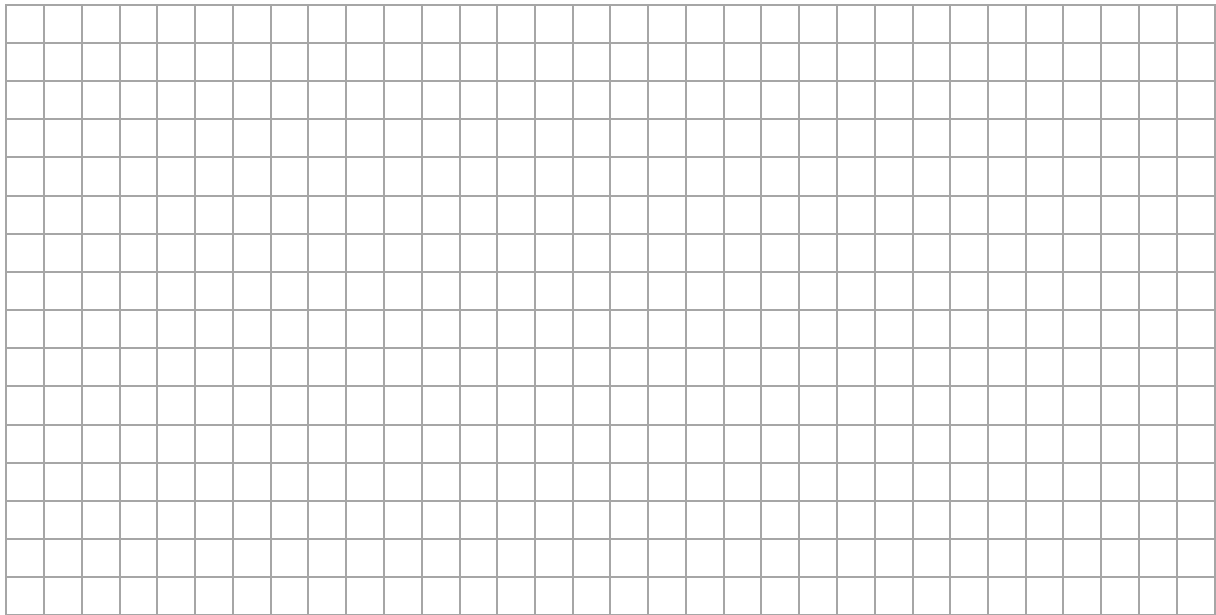
Udowodnij, że w przemianie $A \rightarrow C$ gaz pobiera ciepło z otoczenia.

Uzasadnij odpowiedź – powołaj się na odpowiednie właściwości przemian i zapisz niezbędne zależności fizyczne.

Wskazówka: Porównaj przemianę $A \rightarrow C$ z przemianą $A \rightarrow D$ albo przemysł cykl kołowy $A \rightarrow C \rightarrow D \rightarrow A$.

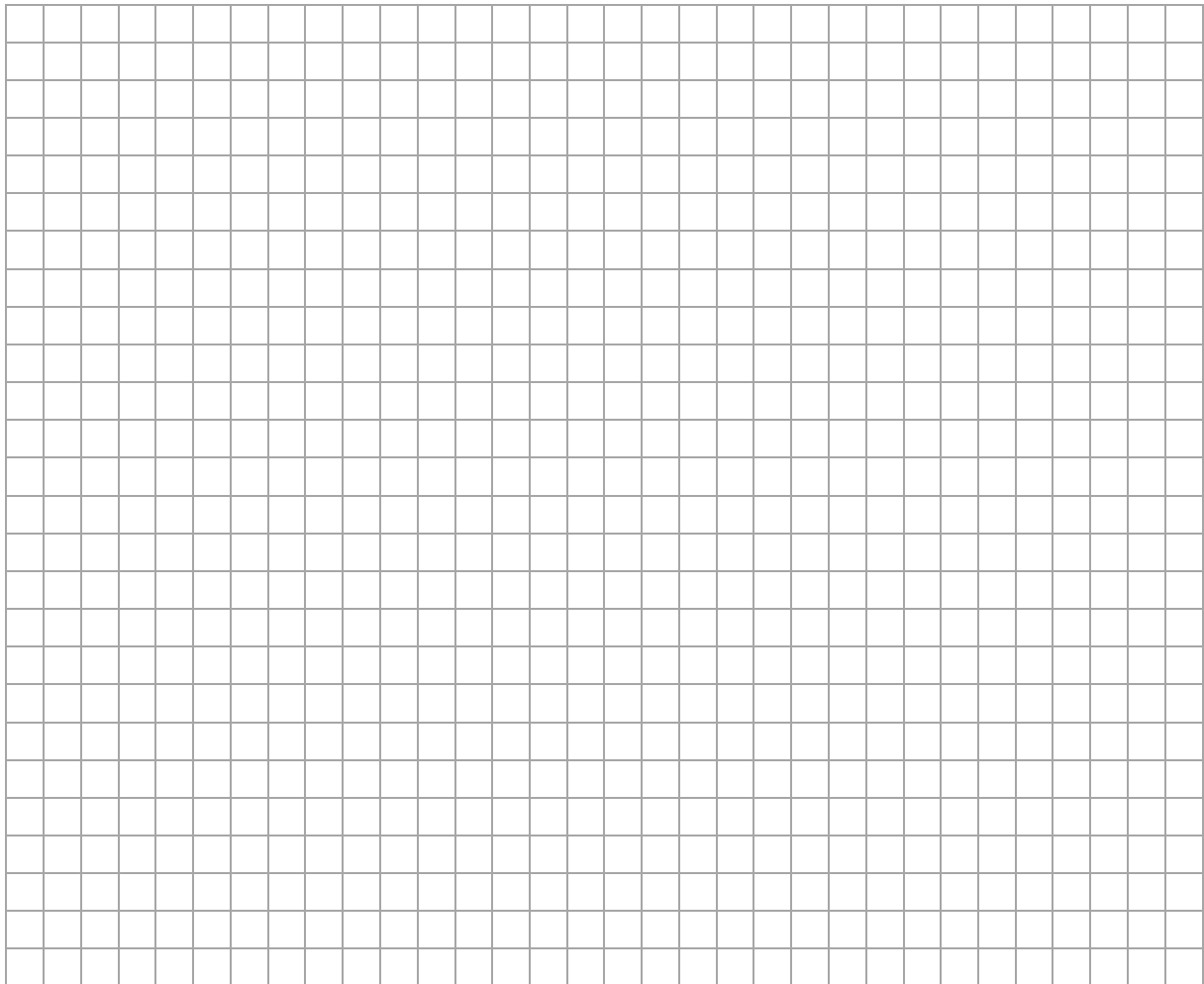

Zadanie 6.4. (0–2)

Oblicz ciśnienie p_Y gazu w stanie Y . Wynik zapisz w postaci iloczynu liczby rzeczywistej, zaokrąglonej do dwóch cyfr znaczących, i symbolu p_1 .

Zadanie 7.

Kostkę lodu o temperaturze -5°C i masie 430 g włożono do 1500 g wody o temperaturze 55°C . Po pewnym czasie cały lód stopniał, a woda osiągnęła ustaloną temperaturę T w każdym punkcie. Podczas tego procesu, aż do ustalenia się temperatury wody, układ (lód oraz woda) oddał do otoczenia 60 kJ ciepła.

Pomiń efekty związane z parowaniem. Przyjmij do obliczeń:

$$c_l = 2\,050 \frac{\text{J}}{\text{kg}\cdot\text{K}} \quad (\text{ciepło właściwe lodu}),$$

$$L = 334 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}} \quad (\text{ciepło topnienia lodu}),$$

$$c_w = 4\,200 \frac{\text{J}}{\text{kg}\cdot\text{K}} \quad (\text{ciepło właściwe wody}).$$

Zadanie 7.1. (0–1)

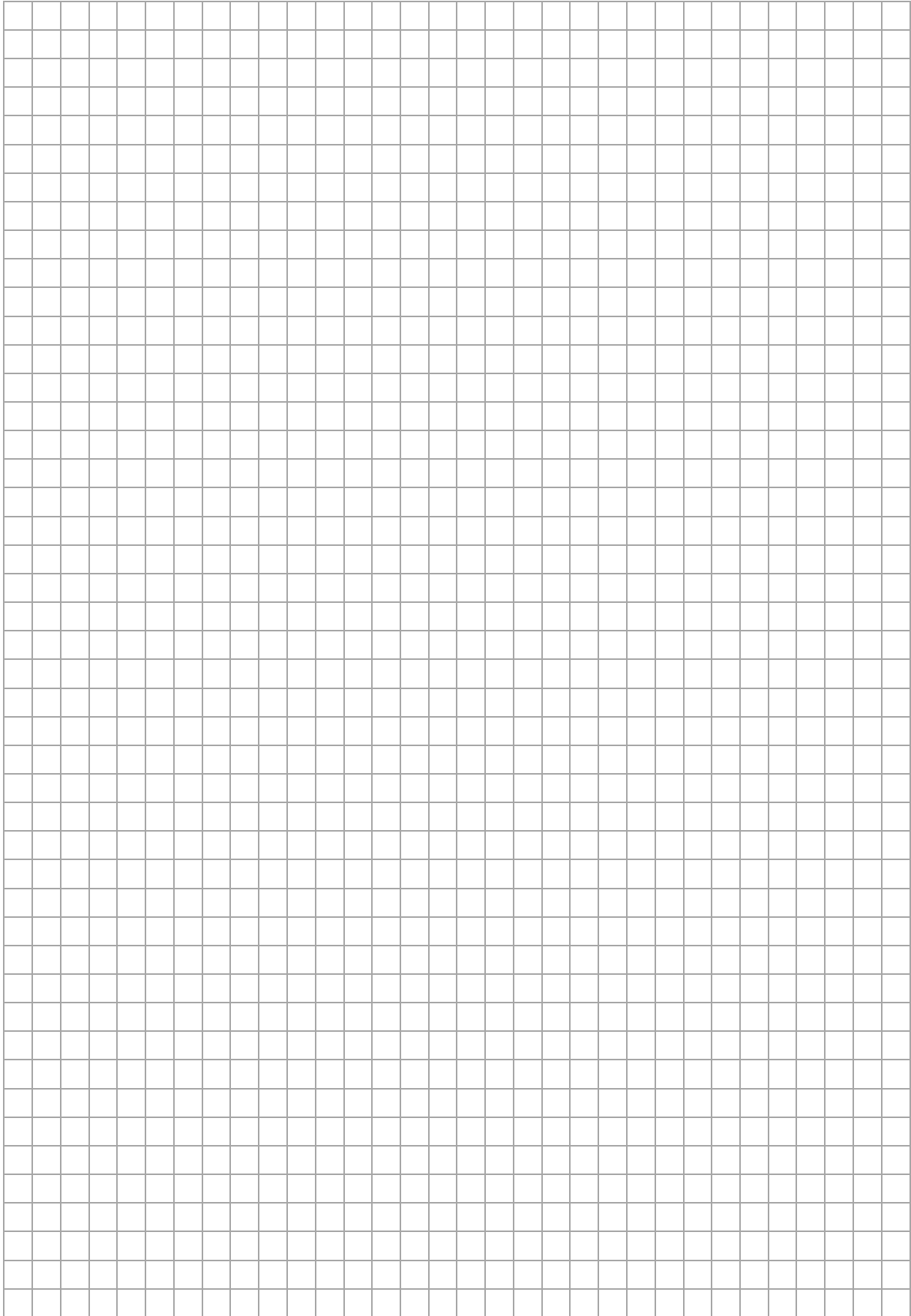
Dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedź A, B albo C oraz odpowiedź 1., 2. albo 3.

Podczas topnienia kostka lodu

A.	pobiera ciepło z wody,	a średnia energia kinetyczna jej cząsteczek	1.	maleje.
B.	oddaje ciepło do wody,		2.	rośnie.
C.	nie wymienia ciepła z wodą,		3.	pozostaje stała.

Zadanie 7.2. (0–3)

Oblicz T – temperaturę wody, jaka ustali się po stopieniu lodu. Wynik możesz podać w $^{\circ}\text{C}$ lub K. Zapisz obliczenia.

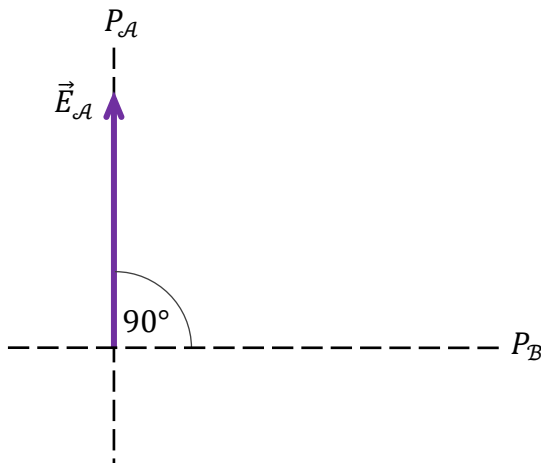
Zadanie 8.

W doświadczeniu 1. wiązka niespolaryzowanego światła pada na polaryzator liniowy $\mathcal{A}$. Światło, które przeszło przez polaryzator $\mathcal{A}$, dalej pada prostopadłe na polaryzator liniowy $\mathcal{B}$. Płaszczyzna polaryzacji P_B polaryzatora $\mathcal{B}$ jest ustawiona pod kątem 90° względem płaszczyzny polaryzacji P_A polaryzatora $\mathcal{A}$ (zobacz rysunek 1.). Światło nie przechodzi dalej przez polaryzator $\mathcal{B}$.

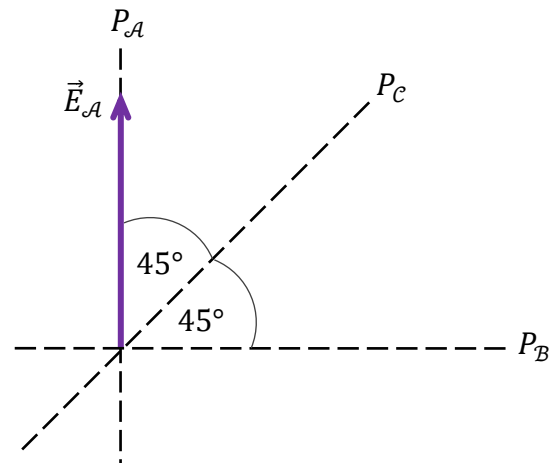
W doświadczeniu 2. pomiędzy polaryzatory $\mathcal{A}$ i $\mathcal{B}$ wstawiono trzeci polaryzator liniowy $\mathcal{C}$. Płaszczyzna polaryzacji P_C polaryzatora $\mathcal{C}$ jest ustawiona pod kątem $\alpha = 45^\circ$ względem P_A oraz P_B (zobacz rysunek 2.). W tej sytuacji część wiązki światła niespolaryzowanego padająca na $\mathcal{A}$ przejdzie przez polaryzator $\mathcal{B}$.

Na rysunkach oznaczono jako $\vec{E}_A$ amplitudę fali elektromagnetycznej (wektor natężenia pola elektrycznego) po przejściu przez polaryzator $\mathcal{A}$.

Rysunek 1.

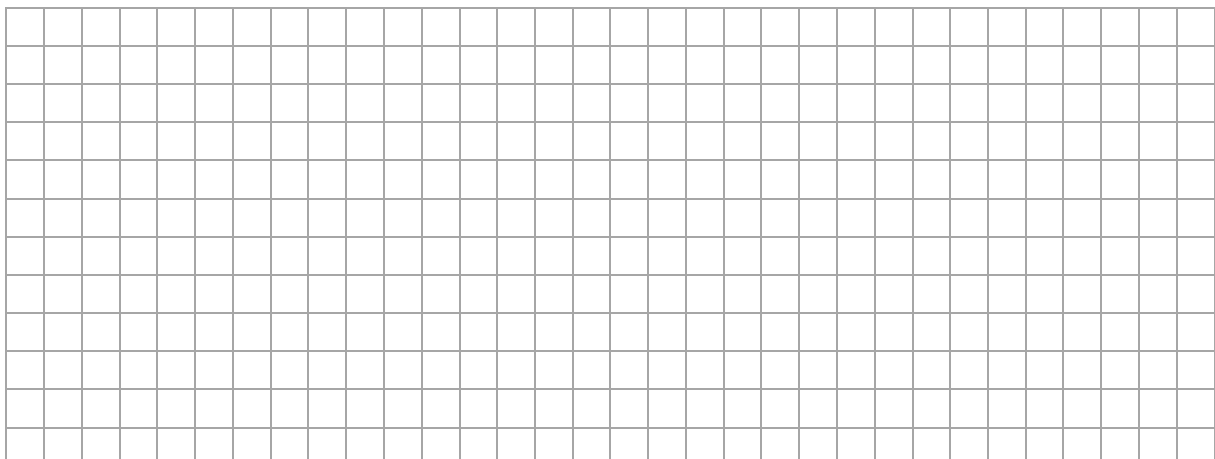

Rysunek 2.

Zadanie 8.1. (0–2)

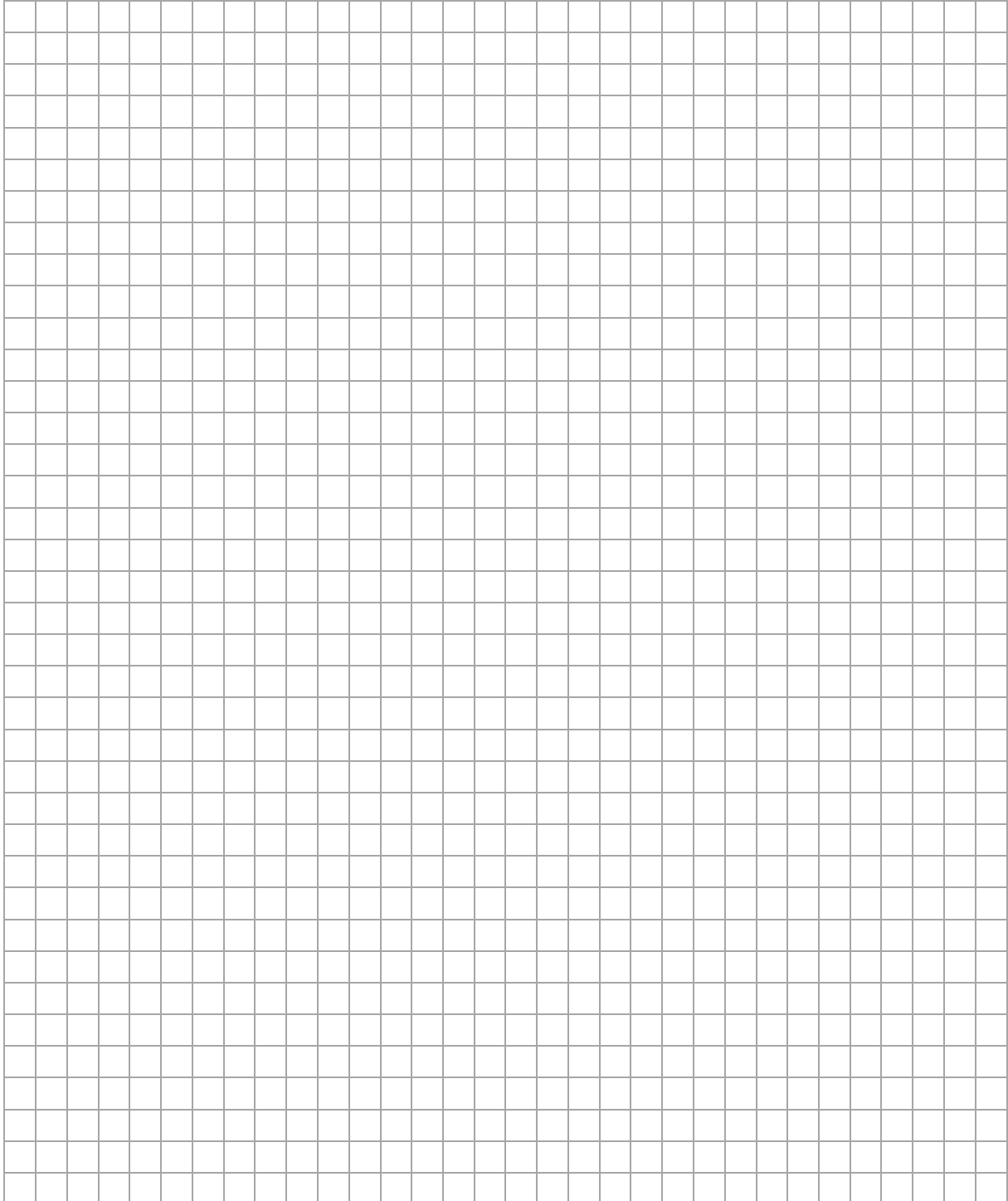
1. Wyjaśnij, dlaczego w pierwszym doświadczeniu światło nie przechodzi przez układ polaryzatorów $\mathcal{A}$ – $\mathcal{B}$.
2. Wyjaśnij, dlaczego w drugim doświadczeniu światło przechodzi przez układ polaryzatorów $\mathcal{A}$ – $\mathcal{C}$ – $\mathcal{B}$.

Zadanie 8.2. (0–3)

Natężenie fali elektromagnetycznej po przejściu przez polaryzator $\mathcal{A}$ oznaczmy jako $I_{\mathcal{A}}$, a natężenie fali elektromagnetycznej po przejściu przez polaryzator $\mathcal{B}$ (w drugim doświadczeniu) oznaczmy jako $I_{\mathcal{B}}$.

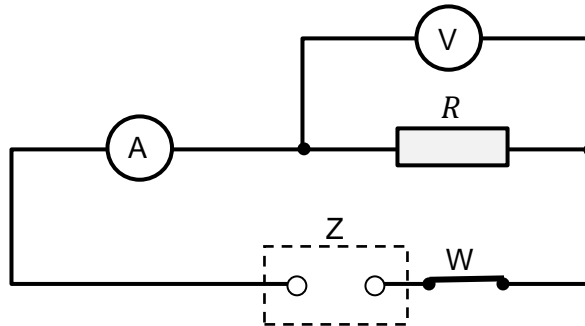
Oblicz stosunek $\frac{I_{\mathcal{B}}}{I_{\mathcal{A}}}$. Zapisz obliczenia.

Zadanie 9. (0–3)

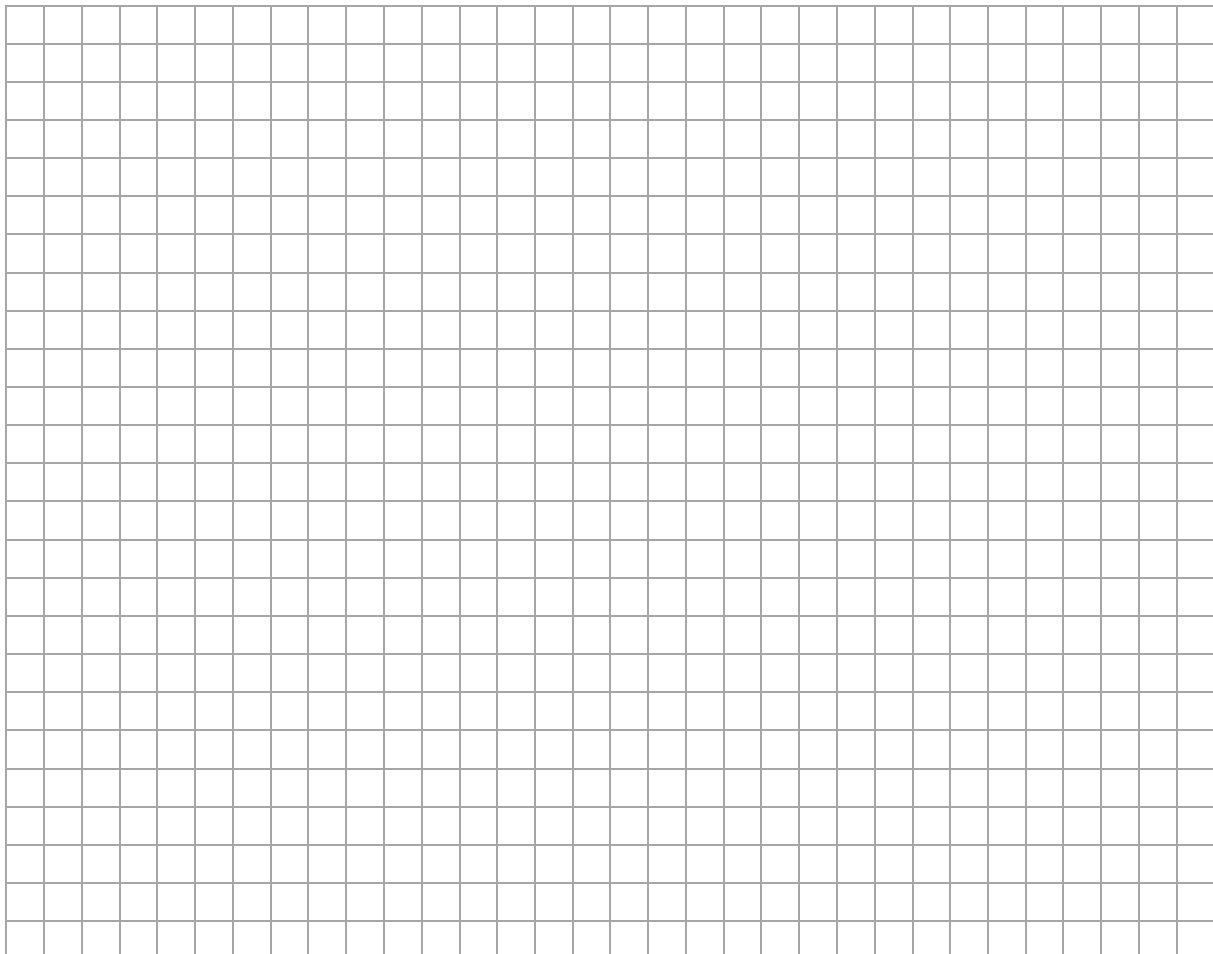
Uczeń chciał wyznaczyć opór R pewnego opornika. Zbudował obwód elektryczny, składający się z: badanego opornika, wyłącznika W , mierników natężenia prądu i napięcia (czułego miliamperomierza A i woltomierza V) oraz zasilacza Z (stałego napięcia). Schemat obwodu przedstawiono na poniższym rysunku:

Rysunek

Po zamknięciu wyłącznika W popłynął w obwodzie prąd elektryczny. W tym czasie amperomierz wskazywał natężenie prądu $I_A = 215 \mu\text{A}$, a woltomierz wskazywał napięcie $U_V = 12,0 \text{ V}$. Opór elektryczny woltomierza wynosi $R_V = 0,80 \text{ M}\Omega$.

Oblicz opór R opornika.

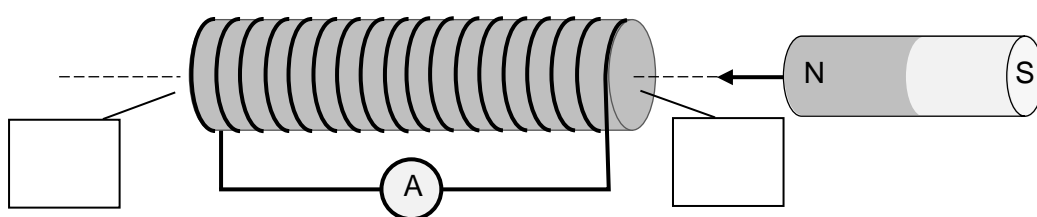

Zadanie 10. (0–2)

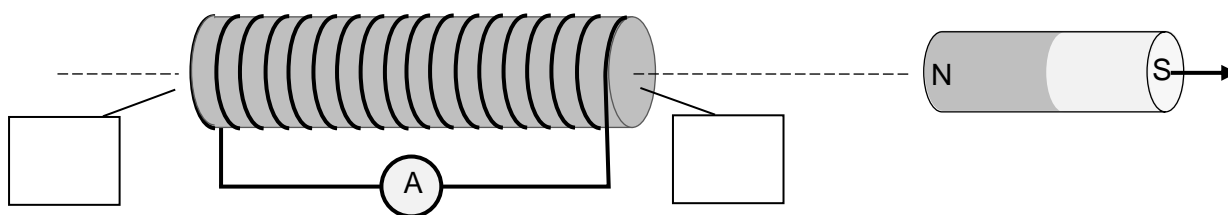
W pobliżu zwojnicy z rdzeniem ferromagnetycznym podłączonej do amperomierza przemieszczano magnes walcowy: naprzemiennie zbliżano go do zwojnicy (w sposób pokazany na rysunku 1.) oraz oddalało go od zwojnicy (w sposób pokazany na rysunku 2.).

Na rysunkach 1. i 2. zaznacz strzałką, w którą stronę płynie prąd przez amperomierz. Wpisz na obu rysunkach w wyznaczone komórki oznaczenia biegunów magnetycznych, powstających na końcach ferromagnetycznego rdzenia.

Rysunek 1.

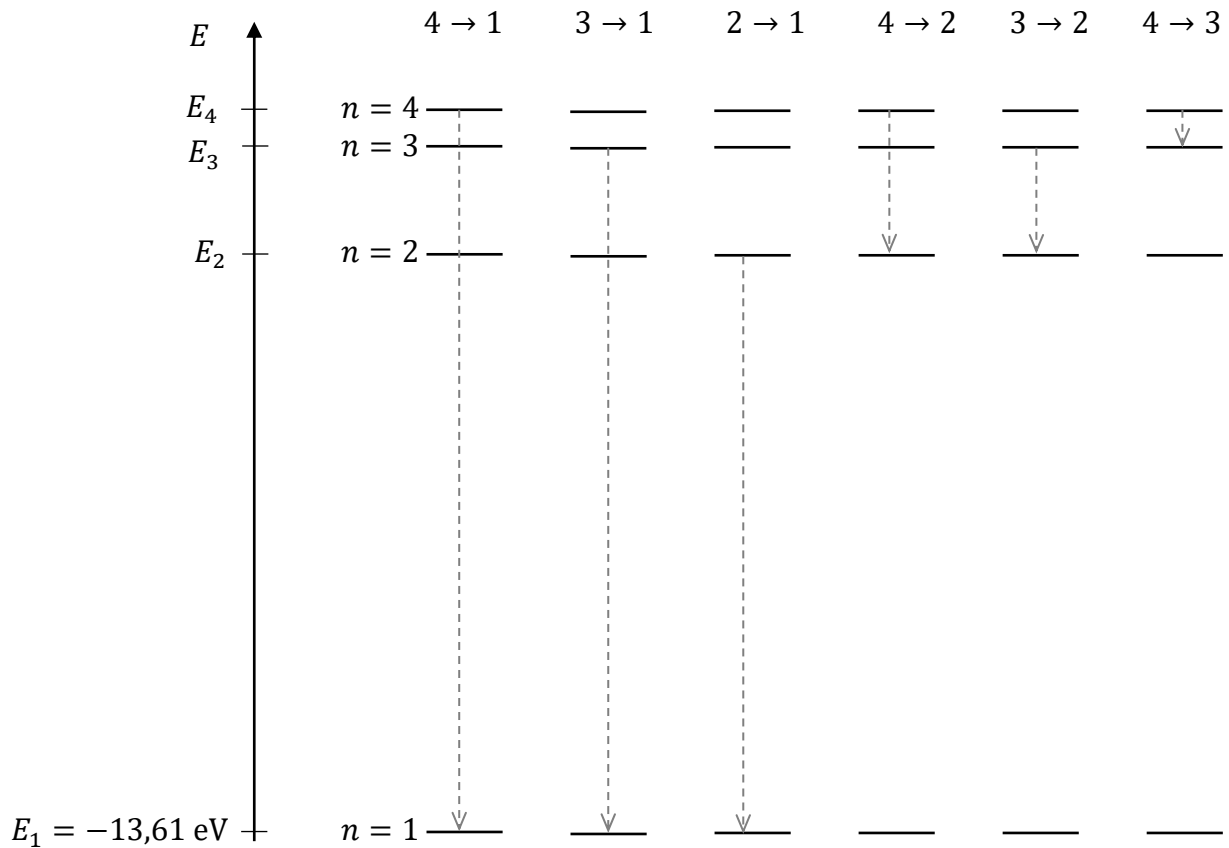
Rysunek 2.

Zadanie 11.

Na diagramie 1. schematycznie przedstawiono pierwsze cztery poziomy energetyczne w atomie wodoru. Na osi pionowej oznaczono energię elektronu na danym poziomie. Obok osi energii pokazano – dla tych poziomów energetycznych – możliwe przejścia $a \rightarrow b$ elektronu z poziomu $n = a$ na poziom $n = b$ (gdzie $a > b$). Na osi energii zachowano skalę.

Diagram 1.

Zadanie 11.1. (0–1)

Częstotliwości fotonów emitowanych (wysyłanych) podczas przejść $a \rightarrow b$ oznaczmy jako f_{ab} .

Uporządkuj rosnąco częstotliwości fotonów emitowanych (wysyłanych) podczas przejść przedstawionych na diagramie 1. Wpisz odpowiednie oznaczenia częstotliwości w wykropkowane miejsca, tak aby relacja w ten sposób zapisana była prawdziwa.

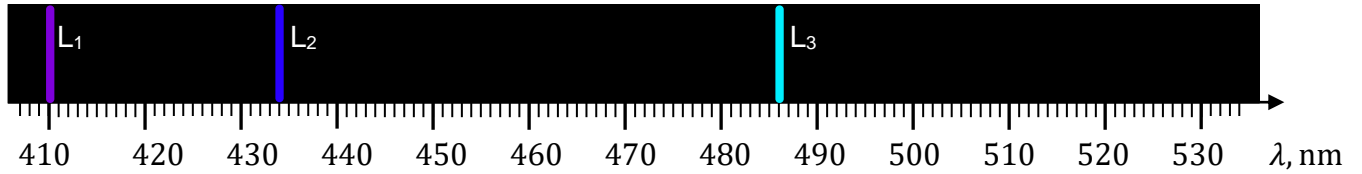
..... < ..... < ..... < ..... < ..... < .....

Zadanie 11.2. (0–3)

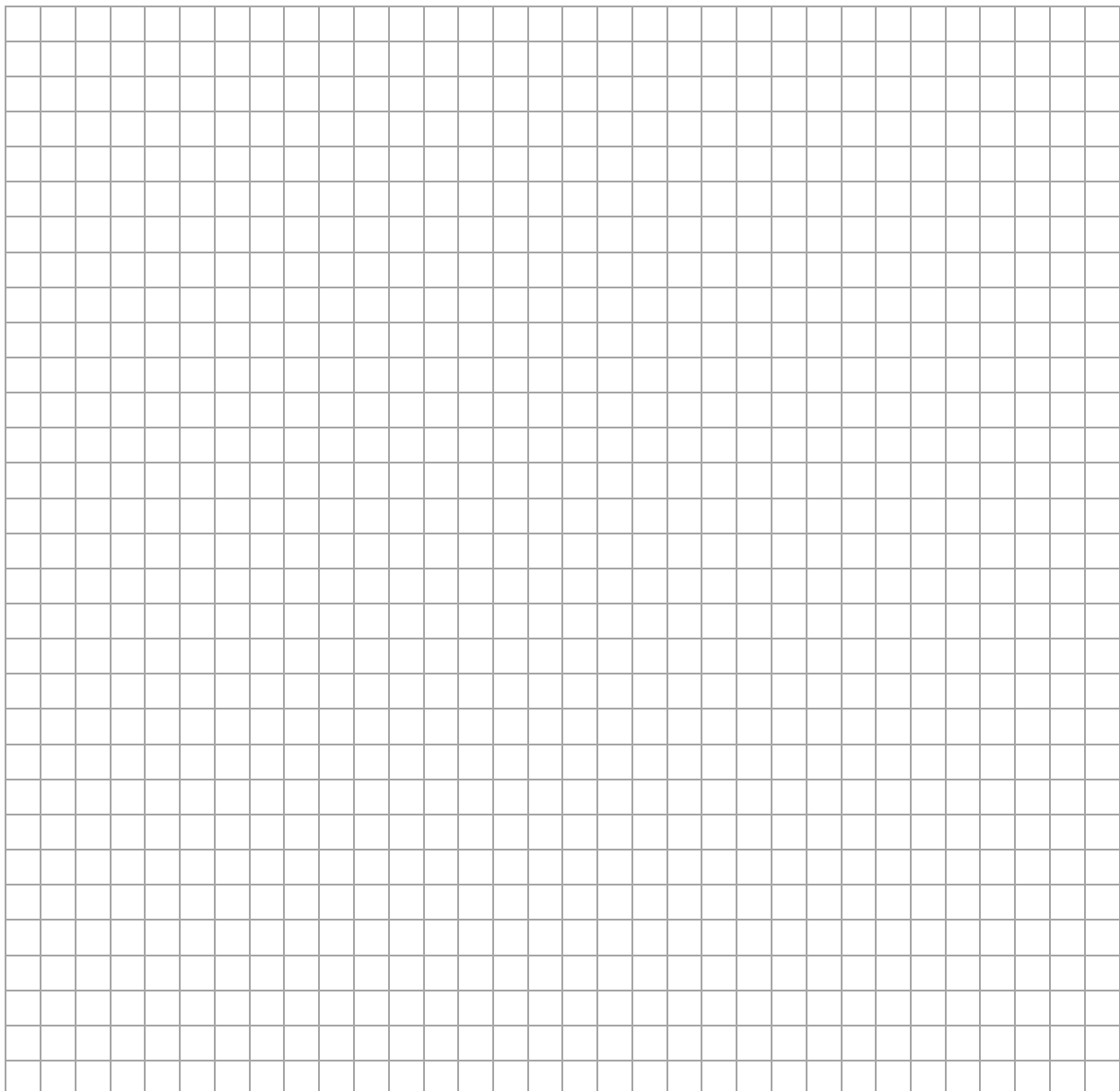
Na diagramie 2. przedstawiono fragment widma emisyjnego atomu wodoru w zakresie światła widzialnego. Na osi pod widmem oznaczono długość fali elektromagnetycznej.

Diagram 2.

Zdecyduj i zapisz, któremu spośród przejść pokazanych na diagramie 1. odpowiada linia widmowa L_3 , przedstawiona na diagramie 2. Wykonaj i zapisz odpowiednie obliczenia uzasadniające Twoją odpowiedź.

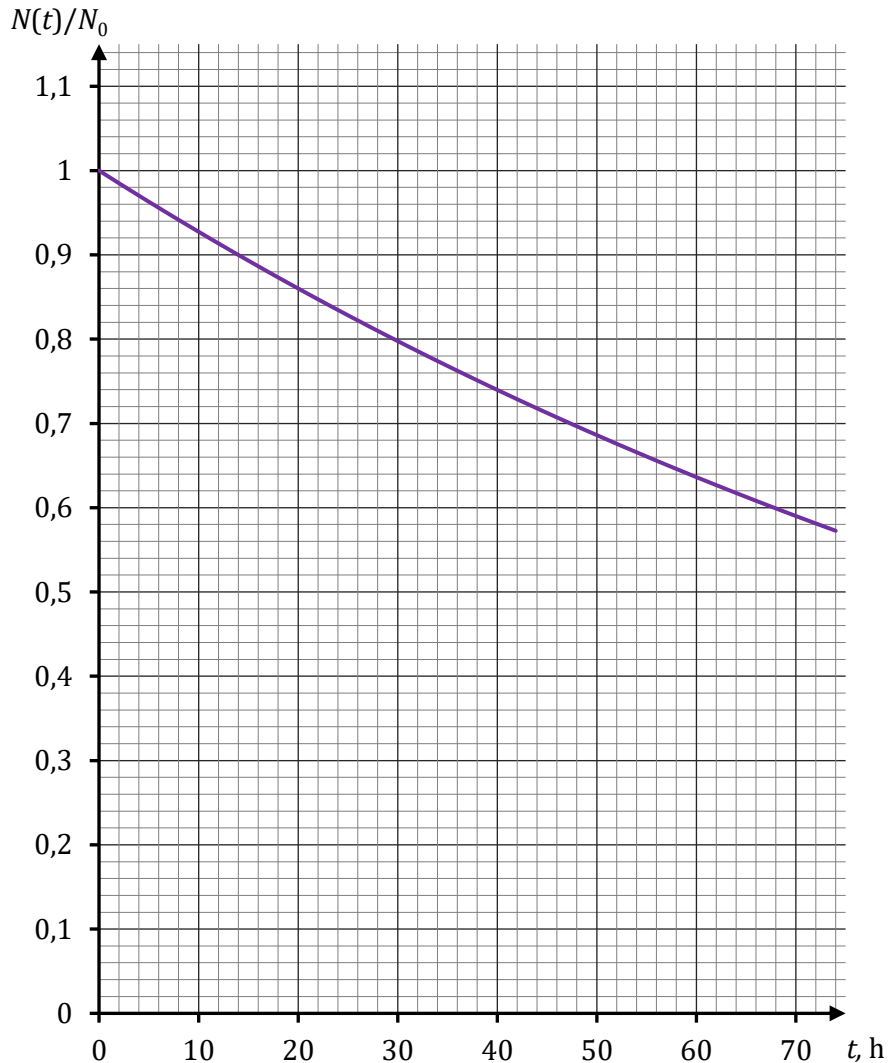
Uwaga! Pomiń odrzut atomu w wyniku emisji fotonu.

Zadanie 12.

W wyniku przemiany (rozpadu) α pewnego pierwiastka powstaje izotop radonu ^{222}Rn . Pierwiastek, z którego powstaje izotop radonu ^{222}Rn , oznaczmy jako X. Następnie izotop radonu ^{222}Rn sam ulega przemianie (rozpadowi) i emituje cząstkę α . Pierwiastek, w który się przemienia izotop radonu ^{222}Rn , oznaczmy jako Y.

Na wykresie poniżej przedstawiono fragment zależności $N(t)/N_0$ – ułamka liczby jąder ^{222}Rn pozostających w próbce od czasu t . Liczba jąder w badanej próbce w chwili $t = 0$ jest równa N_0 .

Zadanie 12.1. (0–1)

Zapisz symbole oraz nazwy pierwiastków oznaczonych w zadaniu 12. jako X oraz Y.

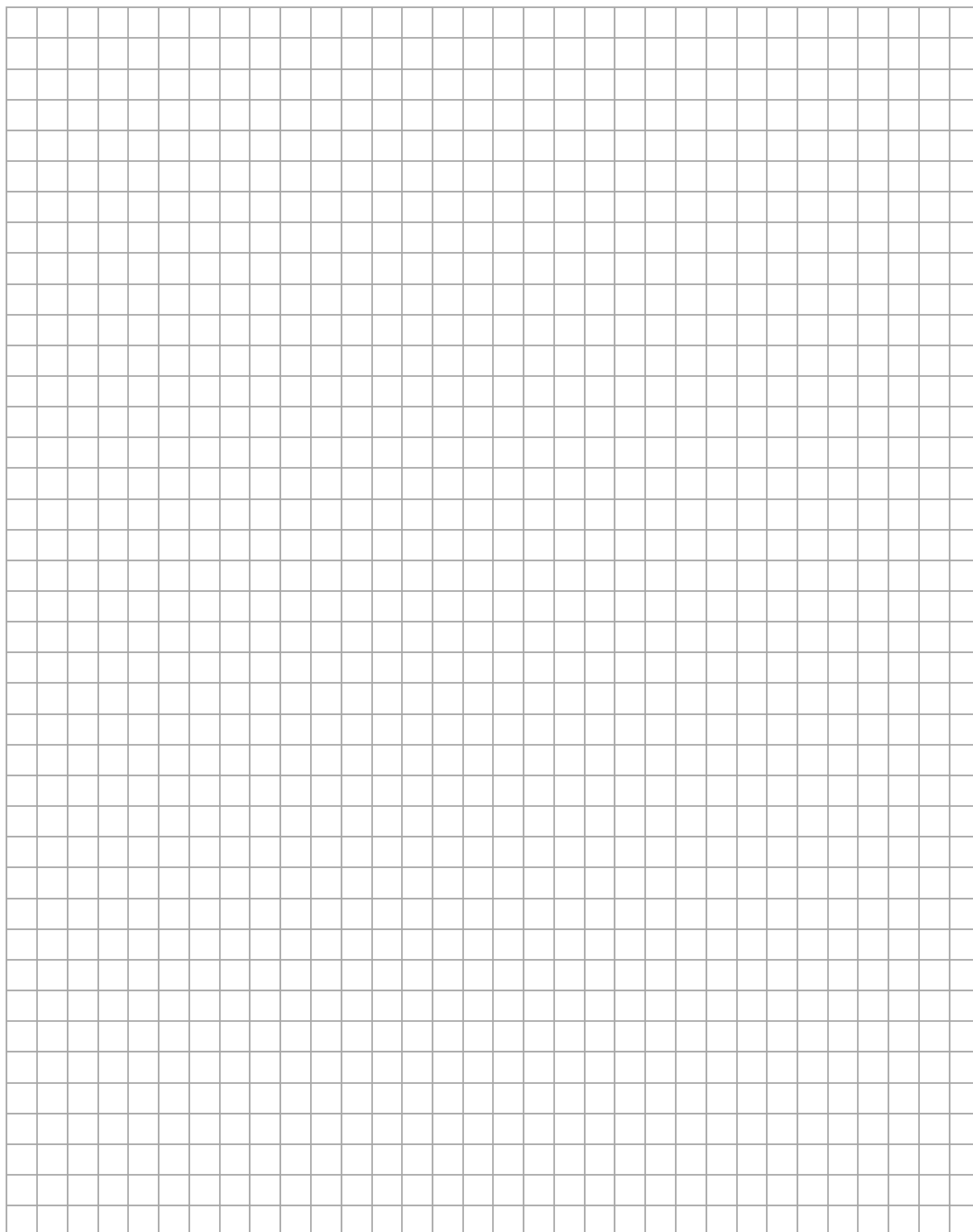
Symbol oraz nazwa pierwiastka X: .....

Symbol oraz nazwa pierwiastka Y: .....

Zadanie 12.2. (0–3)

Oblicz, jaki ułamek (lub %) z początkowej liczby N_0 jąder izotopu radonu ^{222}Rn pozostanie w próbce po 150 h, licząc od chwili $t = 0$. Wynik zapisz zaokrąglony do dwóch cyfr znaczących.

Uwaga! Wykres nie jest liniowy.

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)

